

De ZBSD doet mee met de landelijke bowlingcompetitie voor doven.

Naast bowling kunnen leden straks ook kennis laten maken met andere sporten, zoals darts.

JONGEREN RICHTEN ZEEUWS-BRABANTSE SPORTCLUB VOOR DOVEN OP

'Doven kunnen veel meer dan horende mensen denken'

De inkt van de oprichtingspapieren is nog vers, maar de vereniging bestaat nu officieel. Wendy Poppe, Stefan de Wachter, Jurgen Blommerde en Davy Paardekam richtten woensdag 8 oktober de nieuwe sportclub voor doven op. De Zeeuws-Brabantse sportvereniging voor doven is zelfs de enige club in de regio waar doven en slechthorenden bij elkaar kunnen komen en door middel van sport en andere activiteiten samen gezellige dingen doen, legt het nieuwe bestuur uit. "We willen mensen uit hun huizen halen. Soms raken doven in een soort van sociaal isolement, omdat communiceren met burens en collega's moeilijk is", vertelt de 40-jarige secretaris Jurgen Blommerde. "Het is niet zomaar een sportclub, maar een ontmoetingscentrum."

Door Bregje van Gorp

De initiatiefnemers leerden elkaar kennen bij een Zeeuwse sportclub voor doven in Middelburg. "Daar kwamen de leden slechts één keer per maand bij elkaar om te bowlen en moesten tevens alle kosten zelf betalen. Bij ZBSD wordt een gedeelte door de vereniging betaald", legt Adrie Blommerde, de vader van Jurgen, uit. "Al een aantal jaren liep het ledenaantal terug, mede doordat de club in Middelburg zat." De nieuwe leden kwamen de laatste jaren bovendien uit Brabant, daarom vond het vieraal dat het tijd werd om in actie te komen. "Heel wat sporters raakten het beu om iedere keer helemaal naar Middelburg te reizen en haakten af. Dat is natuurlijk zonde, vandaar dat ze een andere oplossing zochten."

Contact verwatert

De sporters besloten bij elkaar te komen om te stemmen over een nieuwe locatie. Negentien van de drieëndertig actieve leden wilden de sportclub verhuizen naar een centraal gelegen plaats. Vier bowlers maakten het niet uit, zeven leden wilden in Middelburg blijven, de rest was afwezig. "Kortom, het merendeel van de leden koos voor een nieuwe locatie", aldus Blommerde. Toen bleek dat de vereniging hier niet in mee wilde gaan, besloot het vieraal maar een nieuwe sportvereniging te starten. "Het gaat namelijk niet om het bowlen alleen", benadrukt de vader van Jurgen. "Het is voor de leden een kans om met elkaar te praten, de week door te spreken. Als het contact verwatert, omdat de mensen te ver uit elkaar wonen, streeft je dat doel voorbij."

Niet alleen sport

Veel doven voelen zich bij een 'gewone' sportclub niet op hun gemak, zegt Wendy Poppe. De 24-jarige voorzitter uit Krabbendijke spreekt uit ervaring. Jaren geleden werd zij lid van een reguliere badmintonclub. "Ik had daar nauwelijks contact met de andere leden, omdat veel horende mensen geen gebarentaal kennen. En ook de communicatie met de trainer ging moeizaam. Ik moest heel veel liplezen en dat kost erg veel energie. Na een jaar moest ik stoppen vanwege een knieblessure. Mijn fysiotherapeut adviseerde mij om een paar maanden niet te sporten. Ik ben nooit meer teruggekeerd naar die club. Ik wilde het liefst bij een dovenclub, daar heb je gewoon meer contact met de leden. Daardoor is het ook gezelliger, het blijft niet alleen bij sporten. Ik kom graag bij de dovenclub, daardoor voel ik me niet zo eenzaam."

Drempels

Er bestaat bij veel mensen een verkeerd beeld van doven, vindt Wendy. "Mensen die horen, gaan vaak gesprekken met doven uit de weg. Dat heb ik zelf ook meegemaakt toen ik met de trein reisde. Bij vertraging of andere gebeurtenissen wordt vaak het nieuws omgeroepen, maar dat kan ik niet verstaan. Als ik

Het bestuur van de ZBSD, (v.l.n.r.) Stefan de Wachter, Wendy Poppe, Jurgen Blommerde en Davy Paardekam.

Het logo van de nieuwe sportclub.

aan mensen vroeg wat er aan de hand was en dat ik het niet kon verstaan, omdat ik ben doof ben, liepen ze meestal snel weg. Ze wilden liever niet met mij praten. Ook als mensen iets aan mij vroegen en ik vroeg of zij aub langzaam en duidelijk wilden praten omdat ik doof ben, liepen ze gelijk weg om het aan iemand anders te vragen. Veel horende mensen weten niet wat 'doof' inhoudt. We kunnen veel meer dan zij denken." Dat doofheid nog meer drempels opwerpt, ondervindt Wendy nog steeds aan den lijve. Door haar handicap heeft ze veel moeite een nieuwe baan te vinden. "Ik zoek nu al ruim zes jaar naar ander werk en de tijd begint te dringen. Eind dit jaar krijg ik namelijk mijn volledige ontslag." Bij sollicitatiebrieven vermeldt de Krabbendijkse niet meer dat ze doof is. "Als ik wordt uitgenodigd voor een gesprek, dan bel ik ruim van tevoren om uit te leggen dat ik doof ben.

Maar op gesprek wordt vervolgens al snel afgehaakt. Veel werkgelovens zijn bang om een doof persoon in dienst te nemen, omdat ze niet weten hoe het is om met doven te werken."

Nieuw clubhuis

Het nieuwbakken bestuur van de Zeeuws-Brabantse Sportvereniging voor Doven (ZBSD) koos voor een tijdelijk clubhuis in de gemeente Bergen op Zoom. "Bij het facilitair bedrijf kunnen we het eerste half jaar terecht. Maar het probleem is dat wij deze ruimte niet alleen gebruiken. Er zijn meer organisaties die hier terecht kunnen. Onze spullen kunnen we daardoor niet laten staan. We zoeken nog naar een andere, permanente ruimte." Het clubhuis moet wel aan een aantal eisen voldoen, het voornaamste is dat het pand ook voor minder mobiele mensen bereikbaar dient te zijn. "De sportclub is namelijk voor iedereen bedoeld. Van zestien tot tachtig jaar, bij wijze van spreken", licht de secretaris toe. De ZBSD wil met een aantal bowlinghuizen gaan werken, zodat de leden niet zo ver meer hoeven reizen voor de wekelijkse training. "Denk daarbij aan bowlinghuizen in Hoogerheide, Roosendaal en Goes. De vereniging telt nu een groot aantal leden, uit geheel Zeeland, Zuid-Holland en Brabant, waaronder Bergen op Zoom, Breda, Tilburg. We willen voor iedereen goed bereikbaar zijn."

Uitlaatklep

Omdat niet iedereen over een auto beschikt, denkt de vereniging er over om een soort pendeldienst op te zetten. "Daarover moet nog worden vergaderd, maar naast carpoolen kan natuurlijk ook een busje worden gehuurd. Het ontbreken van vervoer mag geen drempel zijn om bij de club te komen." De mensen die zich aanmelden als lid van ZBSD worden ook lid van Gehandicaptensport Nederland, voorheen Nebas Nsg. "Dit lidmaatschap is gekoppeld aan een aansprakelijkheids- en ongevallenverzekering die nodig is bij deelname aan evenementen van Gehandicaptensport Nederland. Hoewel de bowlers maandelijks strijden in de landelijke dovencompetitie, blijven de activiteiten van de ZBSD waarschijnlijk niet beperkt tot de bowlingbaan. Het Ossendrechtse bestuurslid Davy Paardekam (28) ziet bijvoorbeeld andere sporten ook wel zitten. "Ik ben op veertienjarige leeftijd begonnen met bowlen, omdat het de enige dovensport in de omgeving was. Er was gewoon geen keus. Ik ben blijven bowlen, omdat het een uitlaatklep is. Een moment waarop je met vrienden kan praten. Maar als leden ook andere sporten willen gaan beoefenen, vind ik dat prima. Graag zelfs." Ook de voorzitter verwelkomt andere activiteiten met open armen: "Ik denk bijvoorbeeld aan zwemmen, volleybal en badminton. Volleyballen doen we trouwens al één keer per jaar, tijdens een speciaal toernooi." Bepaalde sporten zijn voor doven en slechthorenden echter moeilijk om te beoefenen, legt vader Adrie Blommerde uit. "Neem bijvoorbeeld voetbal, doven horen het fluitje van de scheidsrechter nu eenmaal niet."

Horende partners

Hoewel de sportvereniging zich richt op doven en slechthorenden, worden eventuele horende partners en kinderen ook nauw bij de activiteiten betrokken. "Ze zijn sowieso van harte welkom tijdens de trainingen. En hoewel ze tijdens de competitie niet mee mogen doen, zijn supporters natuurlijk altijd gewenst. En de bowlers kunnen niet allemaal tegelijk met de ballen gooien, dus er blijft altijd ruimte voor een praatje." Behalve tijdens de landelijke competitie, glimlacht Jurgen. "Dan concentreert iedereen zich voor de volle honderd procent op de wedstrijd. Daarna is weer volop ruimte om te kletsen. Het gaat erom dat iedereen een leuk weekend heeft."

Wie meer wil weten over de ZBSD kan surfen naar www.ZBSD.nl of mailen naar activiteiten@zbsd.nl. Ook is de organisatie telefonisch bereikbaar via Jac Paardekam, tel. 0164-672203 en Adrie Blommerde, tel. 06-51100974/fax 0164-241068.

Werelddovendag

De vier bestuursleden zitten volop plannen om de nieuwe vereniging tot een succes te maken. Zo hebben zij inmiddels Dovenschap, de organisatie voor en door doven, benaderd om Werelddovendag volgend jaar naar Bergen op Zoom te krijgen. Doven uit Nederland en België vieren deze dag iedere vierde zaterdag in september. "Dit jaar werd het evenement in Amsterdam gehouden. Wij hebben voldoende vrijwilligers om de Dovendag naar Brabant te halen, maar het Dovenschap heeft nog niet op onze uitnodiging gereageerd", aldus Blommerde.

Tijdens Werelddovendag wordt meer bekendheid gegeven aan doofheid en gebarentaal. Daarnaast is het een manier voor de doven en slechthorenden om nieuwe gezichten te leren kennen.

"En verschillende organisaties presenteren zich ook op die dag, zoals reisorganisaties die speciale dovenvakanties boeken. Ze geven informatie en voorlichting via de stands." Bovendien is de speciale dag een mogelijkheid om oude bekenden weer terug te vinden. "Vaak gaan doven naar speciale scholen, waar zij jarenlang met elkaar optrekken.

Na school verliezen zij elkaar echter vaak uit het oog. Meestal wonen ze te ver uit elkaar om nauw contact te houden. Op Werelddovendag ontmoeten ze elkaar dan weer. Met de Zeeuws-Brabantse Sportvereniging voor Doven willen wij dat sociale contact ook vasthouden."